

novembris. Iseloomulikuna sellele näitusele võiks nimetada Kr. Raua ulatuslikku esinemist, mis oma sümbolistliku, primitiivse, arhaistliku värvinguga viimasel ajal jälle sageli rikastab meie üldiselt ühtlasele muljele ehitatud kunstinäitusi. Veel olid silmapaistvad E. Haamer oma olundimaalises laadis maalinguga kalapüügist ja merest ja J. Võerahansu Saaremaa motiivid. Kõnesoleval näitusel esines E. Viiralt uue ainevallaga Marrakeš'ist, kus ta tootis laitmatuid joonistuslikke töid araablannadest, berberitest ja sealset maastikulistest vaateist. Rohked väikesemad kohalikud näitused ei lisanud eelnimetatud kolmele näitusele kunstiliselt palju uut.

Peab üldiselt tähendama, et eesti kunstis on möödunud aasta toodangu varal põhjust konstateerida **s i s u l i s e l e** küljele suurema tähelepanu pööramist. Näitustel võib märgata üksikute maalijate juures kindla ainevalla esinemist. Selles mõttes on tähelepandavamaid saavutusi ka kunstnik A. Bergmanni suuremõõteliste kompositsioonide lõpetamine Eesti Üliõpilaste Seltsile selle ajaloolistel ainetel, millise töö pidulikkude avamist toimetati oktoobris.

Välismaistest kunstinäitustest korraldati märtsi lõpul esimesena Itaalia maastikumaali näitus. Oli tähelepandav mõnigi rööbikjoon meie kunstiliste taotluste ja sellel näitusel esitatud loomingu suuna vahel ning võis konstateerida, et uus itaalia maalikunst oli esitatud vabas moodsas loomingulises vaimus ja meilegi lähedases individuaalses puhtkunstilises käsituslaadis.

Esinduslikumat ülevaadet pakkus Ungari kunstinäitus, mis avati aprilli algul. See oli suuremaid ja süstemaatilisemaid ülevaatenäitusi, mis meil üldse korraldatud. Näitus oli koostatud suure asjatundlikkuse ja hoolega ning pakkus ülevaadet ungari kunstist, alates möödunud sajandist kuni tänapäevani. Võis märkida tuntavat Müncheni koolkonna mõju möödunud sajandi ungari kunsti arengule ja tänapäeva ungari kunstis esinevat tugevamat värvikust ja dekoratiivsust kui vahest eesti kunstis.

Mai keskel avati Belgia kunstinäitus. See oli sõprus- ja kingitusnäitus. Belgia näituse avamisel anti Belgia delegatsiooni poolt ametlikult Eesti Vabariigi valitsusele üle kõik näitusel esitatud kunstiteosed — 39 õlimaali, 12 joonistist, 15 skulptuurteost ning 69 pronksist plaketti ja mälestisraha. Kogu näitus oli koostatud Belgia tänapäeva tuntud kunstnike teoseist, ja sellest kogust moodustub alusvara Eesti Kunstimuuseumi Belgia osakonnale.

Neljanda välisnäitusena esines Tartus ja Tallinnas juudi graafika näitus, mis korraldati eraalgatusel meie tun-